

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Володимира Даля**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ
З ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»
(для студентів спеціальності 6.030401 напрямку «Правознавство»)**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
правознавства
Протокол № 8 від «28» грудня 2015р.

Сєвєродонецьк 2015

УДК 340 (075.8)

Методичні вказівки до виконання курсових робіт з дисципліни «Цивільне право України» (для студентів спеціальності 6.030401 «Правознавство») / Укл: Г.А.Капліна, Л.В.Котова, О.А.Мезеря, О.В.Скупінський, Г.В.Татаренко – Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2015. –18с.

Висловлені основні вимоги і критерії оцінки курсових робіт з дисципліни «Цивільне право України» Тематика курсових робіт розроблена відповідно до Цивільного кодексу, який містить значну кількість новел, таких як участь держави у цивільних правовідносинах, положення господарських товариств, право на користування земельною ділянкою, права на чужі речі, інтелектуальна власність, договори лізингу, ренти, комерційної концесії, факторингу та ін. Надана характеристика розділів робіт, наведені дані, необхідні для правильного оформлення і друкування тексту курсових робіт.

Укладачі:

Л.В.Котова
О.А.Мезеря
Г.А.Капліна
О.В.Скупінський
Г.В.Татаренко

Відп. за випуск

Гніденко В.І.

Рецензент

Б.Г.Розовський, проф.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота з дисципліни «Цивільне право України» повинна сприяти формуванню у студента навичок самостійного наукового пошуку, підвищенню його теоретичної і професійної підготовки, кращому засвоєнню навчального матеріалу, викладеного в курсі навчальної дисципліни. Курсова робота з дисципліни «Цивільне право» – це індивідуальне завдання, що виконується студентом в 4 навчальному семестрі і є науково-дослідною і творчою формою виявлення теоретичних і практичних знань з цивільного права, набутих в процесі вивчення цієї галузі права.

Цілі курсової роботи з цивільного права:

- розширити і систематизувати теоретичні знання у цій галузі права;
- закріпити навички самостійної дослідницької роботи;
- обґрунтувати власні пропозиції й рекомендації з вдосконалення правового регулювання цивільних відносин.

Обов'язковими структурними частинами курсової роботи є:

1. Титульний аркуш (додаток А).
2. Завдання на курсову роботу (додаток Б).
3. Відгук керівника (додаток В).
4. Зміст (додаток Г).
5. Вступ.
6. Основна частина.
7. Висновок.
8. Список використаної літератури.
9. Додатки до курсової роботи (якщо є).

Після вибору теми курсової роботи і призначення наукового керівника, студент звертається до нього для узгодження плану роботи, списку літератури, строків та порядку підготовки курсової роботи.

Приступати до написання курсової роботи можна тоді, коли студент ясно і чітко уявляє собі її завдання. Далі необхідно підібрати літературу по темі. Тут на допомогу студенту приходять довідково-пошуковий апарат бібліотеки. Складовою його частиною є довідкові видання: енциклопедії, словники, довідники, статистичні збірники, електронні каталоги і он-лайн електронні бібліотеки, інші Інтернет-ресурси.

Виклад матеріалу має бути послідовним, логічним, зрозумілим за значенням. Висловлювані студентом точки зору, погляди, оцінки, висновки необхідно аргументувати науковими доводами, тобто посиланнями на наукові праці вчених, на правозастосовчу практику, зарубіжний правовий досвід тощо.

Розподіл тем курсових робіт здійснюється згідно списку / нумерації / журналів навчальних груп або в індивідуальному порядку керівником.. Тематика курсових робіт обирається з проблем, що охоплюються навчальним планом даного курсу, тобто Загальна та Особлива частини Цивільного права.

2. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Обсяг курсової роботи без списку використаної літератури має бути не менше 45-50 сторінок. Максимальний обсяг роботи встановлюється за домовленістю з керівником. Зазначений вище обсяг дипломної роботи розрахований на використання шрифтів Times New Roman розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом.

Текст роботи необхідно друкувати, залишаючи поля: ліве – не менше 25 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм.

Текст основної частини роботи поділяють на розділи та підрозділи.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів подають арабськими цифрами у правому верхньому кутку сторінки.

Вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номеру. Нумерують лише розділи або підрозділи. Номер розділу ставлять після слова "РОЗДІЛ", після номеру крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

При написанні роботи студент має наводити посилання на джерела, матеріали, що викладені у роботі. Загальні вимоги до цитування такі:

а) текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться у тій граматичній формі, в якій він поданий у джерелі, зі збереженням особливостей авторського написання;

б) цитування має бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручень думок автора;

в) кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело;

г) можливе непряме цитування (переказ, виклад думок інших авторів своїми словами).

Джерела слід розміщувати тільки у порядку появи посилань у тексті.

3. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

Структура курсової роботи є викладення в певному порядку глав і розгорнуті питання, які повинні бути освітлені. Правильне структурування тексту є організуючим початком у роботі студентів, допомагає систематизувати матеріал, забезпечує послідовність його викладу.

У кожній роботі має бути розроблена основна тема, в тому числі окремі та перспективні теоретичні та практичні питання.

Робота повинна починатися титульним листом. Титульний лист повинен містити: назву навчального закладу, кафедри, тему роботи, прізвище, ініціали студента, номер групи, прізвище, ініціали та вчені академічні звання наукового керівника, назва міста, в якому знаходиться даний навчальний заклад, а також рік написання роботи (див. додаток А).

Завдання на курсову роботу студенту (сторінка 2-3) включає в себе календарний план. У ньому подається назва етапів роботи, строки виконання етапів. Оформлюється згідно з додатком Б.

Вступ курсової роботи має містити таке:

1) актуальність теми: обґрунтування актуальності теми курсової роботи, її відповідності запитам сучасності, значення для сьогодення. 2) аналіз сучасного стану розробленості теми у науковій літературі з вказівкою відповідної нормативно-правової бази, а також науковців, які працюють за цією темою з короткою характеристикою їх внеску у дослідження цієї теми; 3) мета і завдання дослідження; об'єкт дослідження; предмет дослідження; методи дослідження; 4) вказівка на апробацію результатів дослідження: наявність наукових публікацій, участь у роботі науково-практичних конференцій та виступи на них тощо.

Загальний обсяг вступу – до 3 сторінок.

У розділах роботи студент окреслює основні етапи розвитку наукової думки з проблеми, яку розглядає; зміст питань, що досліджуються; обґрунтовує і викладає результати проведеного дослідження. При цьому обов'язково мають бути посилання на наукові і нормативні джерела, вказані прізвища й ініціали вчених, наукові позиції яких розглядаються у роботі, аналіз зарубіжного досвіду тощо.

Важливим етапом роботи є проведення порівняльно-правової характеристики досліджуваного кола цивільно-правових відносин із закордонним законодавством. Роботи, що не відповідають вимогам про дослідницький, проблемний характер, що не містять пропозицій і рекомендацій студента щодо удосконалення правового регулювання або щодо усунення правових колізій в тих чи інших цивільно-правових відносинах, що містять тільки виклад навчального матеріалу, не можуть бути оцінені позитивно. Висновки мають містити конкретні результати проведеного наукового дослідження, а саме:

1) виділення позитивних рис законодавства з правового регулювання цивільних відносин за темою дослідження; 2) вказівки на недоліки національного законодавства за темою дослідження, виділення правових колізій, прогалин. 3) окреслення перспектив та напрямків розвитку правового регулювання.

Загальний обсяг висновків – 2-3 сторінки.

Список використаних джерел слід розміщувати у порядку появи посилань у тексті. Кількість джерел – не менше 30.

Іноді різні таблиці, графіки, схеми і т.п. даються у вигляді додатків. Додатки поміщаються після списку використаної літератури. Кожен додаток слід починати з нової сторінки. На всі таблиці в тексті роботи повинні бути посилання, при цьому слово «таблиця» в тексті пише повністю, якщо таблиця не має номера, і скорочено, якщо номер, наприклад, «... в табл. 1.2. ».

4. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ

Попередньо ознайомившись з письмовим відкликанням, студент дає пояснення по суті критичних зауважень по роботі, відповідає на питання наукового керівника та інших присутніх на захист осіб, обґрунтовує свої висновки додатковими аргументами.

- При оцінці курсової роботи враховуються не тільки її зміст, а й результати захисту. Науковий керівник визначає оцінку і ставить її в залікову книжку студента, а також у відомість.

-Захищені курсові роботи студентам не повертаються.

Рекомендовані теми курсових робіт :

1. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.
2. Юридичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин.
3. Правова охорона знаків для товарів і фірмових найменувань.

4. Правове регулювання банкрутства в сучасних умовах.
5. Правові проблеми права приватної власності в сучасних умовах
6. Цивільно-правовий договір як підстава виникнення, зміни та припинення прав обов'язків.
7. Правові проблеми регулювання розрахункових та кредитних зобов'язань
8. Способи захисту права власності .
9. Правове регулювання авторського і суміжного права.
10. Особливості цивільно-правової відповідальності .
11. Цивільно-правові засоби захисту особистих немайнових прав фізичних осіб
12. Поняття і способи захисту права інтелектуальної власності
13. Види права спільної власності в Україні .
14. Договори на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт
15. Зобов'язання внаслідок безпідставного збагачення.
16. Юридична природа зобов'язань із заподіяння шкоди
17. Особливості здійснення та захисту прав споживачів
18. Особисті немайнові права, які забезпечують соціальне існування фізичних осіб в Україні
19. Проблеми відшкодування моральної шкоди.
20. Правові проблеми здійснення та захисту майнових прав інтелектуальної власності.
21. Проблеми відповідальності сторін за неналежне виконання зобов'язань за договором підряду.
22. Порядок і способи відшкодування матеріального збитку.
23. Перспективи розвитку страхування в Україні.
24. Проблеми захисту честі, гідності та ділової репутації особи.
25. Опіка та піклування як цивільно-правові інститути.

Зразок титульного аркуша
Міністерство освіти і науки України
Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля
Юридичний факультет
Кафедра правознавства

КУРСОВИЙ (ПРОЕКТ) РОБОТА

З дисципліни: «Цивільне право України

Тема роботи:

«Юридична природа зобов'язань із спричинення шкоди »

студент 3 курсу групи ЮІ-132

напряму підготовки 6.030401 правознавство

(шифр і назва напряму підготовки)

спеціальності _____

(шифр і назва спеціальності)

Іванов М.І.

Керівник проекту

Капліна Г.А.

Результати захисту:

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ECTS _____

Члени комісії:

_____ (прізвище та ініціали) _____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали) _____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали) _____ (підпис)

Дата _____

Сєвєродонецьк-2015

**СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

Інститут Юриспруденції та міжнародного права

Кафедра Правознавства

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____

Напрямок підготовки 6.030401 Правознавство

(шифр і назва)

Спеціальність _____

(шифр і назва)

Курсове завдання

виконав студент 3 курсу, групи ЮІ-132

Іванов М.І.

1. **Тема роботи:** «Юридична природа зобов'язань із спричинення шкоди».
2. **Термін здачі** роботи керівникові для підготовки відгуку – до 30.04.15 р.
3. **Теоретичне завдання:** охарактеризувати чинне законодавство України у даній сфері, проаналізувати правове регулювання цивільних зобов'язань із спричинення шкоди, розкрити їх юридичну природу та зміст.
4. **Практичне завдання:** на підставі теоретичного дослідження особливостей зобов'язань із спричинення шкоди виявити недоліки та прогалини правового регулювання, встановити правові колізії, що існують у даній сфері, зробити спроби та надати рекомендації щодо вдосконалення регламентації правовідносин у вказаній сфері (конкретизувати).
5. **Завдання вручене** студенту - 27.02.15 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів курсового проектування	Строк виконання етапів	Примітка
1	Вибір та затвердження теми курсової роботи	27.02.2016	
2	Аналіз наукової літератури відповідно до обраної теми	5.03 .2016	
3	Написання та затвердження плану курсової роботи	14.03. 2016	
4	Написання вступу	20.03.2016	
5	Написання першого розділу	27.03.2016	
6	Написання другого розділу	5.04.2016	
7	Написання третього розділу	15.04.2016	
8	Формулювання та написання висновків до курсової роботи	20.04.2016	
9	Робота над оформленням роботи	27.04.2016	
10	Подача виконаної роботи на перевірку	30.04.2016	

Студент

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Керівник проекту (роботи)

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Додаток Г

Зразок оформлення відгуку керівника дипломної роботи

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноукраїнський національний університет імені Володимира Даля
Інститут юриспруденції та міжнародного права

В І Д Г У К

керівника курсової роботи, виконаної студентом П.І.Б.,
на тему: _____

« _____ » _____ 200 р.

ініціали)

Підпис

(прізвище та

Зразок оформлення змісту

З М І С Т

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ПОНЯТТЯ, ВИДИ І ФУНКЦІЇ ПОЗАДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	11
1. 1 Основні ознаки позадоговірних зобов'язань та їх відмінність від договірних	11
1.2. Види і функції позадоговірних зобов'язань	18
РОЗДІЛ 2. ПОНЯТТЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ, ЩО ВИНΙΚАЄ ВНАСЛІДОК ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ	28
2.1 Поняття деліктного зобов'язання	28
2.2 Юридична природа деліктного зобов'язання	36
2. 3. Співвідношення деліктної і договірної відповідальності	42
2.4. Поняття генерального делікту	47
РОЗДІЛ 3. ПІДСТАВИ ТА УМОВИ ДЕЛІКТНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ : ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ	52
3.1 Шкода як підстава деліктної відповідальності в європейських країнах	52
3.2 Умови деліктної відповідальности : зарубіжний досвід	55
ВИСНОВОК	60
ЛІТЕРАТУРА	64
ДОДАТОК А	67

Зразок оформлення літератури

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку:

Книги одного автора

1. Терський С. В. Княже місто Володимир / С. В. Терський. – Л. : Вид-во Нац. ун-ту "Львів. політехніка", 2010. – 320 с.

2. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права: Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. — Х. : Право, 2002. – Т. 4 : Косвенные налоги, 2007. — 534 с.

3. Татаренко Г.В. Правові проблеми пенсійного забезпечення в Україні. Монографія / Н.М. Хуторян, М.М. Шумило, М.П. Стадник [та ін.]. – К.: Ін Юре, 2012. – 540с.

Книги двох і трьох авторів

4. Ромовська З. В., Черняк Ю.В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. – К.: Прецедент, 2006. – 93 с.

5. Бородіна А. І. Бібліографічний словник діячів у галузі математики / Бородіна А. І., Бугай А. С. ; за ред. І. І. Гіхман. – К. : Рад. шк., 1979. – 606 с. *(помітка: відомості про авторів за коною записують у тій формі і в тій послідовності, у якій вони вказані у джерелі інформації).*

Книги чотирьох авторів

6. Основы создания гибких автоматизированных произведений / Л. А. Пономаренко, Л. В. Адамович, В. Т. Музычук, А. Е. Гридасов ; под ред. Б. Б. Тимофеева. – Киев : Техника, 1986. – 144 с.

Книги п'яти чи більше авторів

7. Архітектура Львова. Час і стилі XIII–XXI ст. / М. Бевз, Ю. Бірюльов, Ю. Богданова [та ін.]. – Л. : Центр Європи, 2008. – 720 с. – Бібліогр.: с. 698–714. *(у бібліографічному описі можуть бути наведені відомості про всіх авторів, але при необхідності їх кількість можна обмежити до вказівки трьох перших чи лише першого і додати у квадратних дужках [та ін.]).*

8. Сучасні міжнародні відносини та зовнішня політика України / В. В. Александров, В. Ф. Возний, Б. П. Камовніков [та ін.]. – К. : Арбіс, 1992. – 158 с.

9. Татаренко Г.В. Правові проблеми пенсійного забезпечення в Україні. Монографія / Н.М. Хуторян, М.М. Шумило, М.П. Стадник [та ін.]. – К.: Ін Юре, 2012. – 540с.

Матеріали конференцій, періодичні видання, збірники праць та серійні видання

10. Салівон Г.І. До визначення правосуб'єктності фізичної особи-роботодавця в трудових правовідносинах // «Трудове право України: сучасний стан та перспективи»: Матеріали науково-практичної конференції; м. Сімферополь, 22-24 травня 2008 р./ За ред. проф. В.С. Венедіктова. – Сімферополь: Українська асоціація фахівців трудового права, 2008. – С.202-205.

11. Комп'ютерні науки та інформаційні технології: Збірник наукових праць / відп. ред. Ю. М. Рашкевич. – Л.: Вид-во Лівівського нац. ун-ту, 2009. – 287с.

Дисертації

12. Баштанник В. В. Державне управління в системі многопартійної влади: дис. ... канд. наук з держ. упр.: 07.00.02 / Баштанник Володимир Васильович / Українська академія державного управління при президентові України. – К., 2002. – 220 с.

Автореферати дисертацій

13. Прилипко С.М. Предмет права соціального забезпечення: автореф. дис.... д-ра юрид. наук: 12.00.05 / С.М. Прилипко / Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого. – Х., 2007. – 47 с.

Законодавчі та нормативні документи, стандарти

14. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст.141.

15. Закон України «Про судоустрій та статус суддів» // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41-42, № 43, NN№ 44-45. – Ст.529.

16.Кримінально-процесуальний кодекс України: за станом на 1 грудня 2005 р. – К.: Парламенське вид-во, 2006.- 207 с.

Статті з журналів та збірників

17. Панасюк О. Правове регулювання застосування штрафів до працівників/ О.Т. Панасюк // Право України. – 2006. – №8. – С.44-47.

18. Капліна Г.А. Інституалізація поняття гідної праці як чинник розвитку трудових правовідносин / Г.А.Капліна // Актуальні проблеми права: теорія і практика. Збірник наукових праць. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В.Даля. – 2013. – № 28. – С.28-35.

Бесіди, діалоги, інтерв'ю

19.Поріг – це не стіна, це початок шляху: [бесіда з доктором історичних наук М. Кірсенко / вела Я. Леонтієва] // Пороги. Прага. – 2003. – № 6 (листопад – грудень). – С. 12–14.

20.Міжнародна співпраця – престиж навчального закладу: [розмова з проректором із навч. роботи та міжнар. зв'язків Ю. Рашкевичем / підгот. Оріся Шиян] // Аудиторія. – 2005. – 5–12 травня. – С. 10–11.

Електронні ресурси:

Локальні ресурси

21.Библиотеки и информационные ресурсы в современном мире науки, культуры, образования и бизнеса [Электронный ресурс]: материалы междунар. конф. «Крым-2004», Судак, 5–13 июня 2004 г. / ГПНТБ России, Ассоц. ЭБНИТ. – Электрон. дан. – М., 2004. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM). – Загл. с этикетки диска.

Віддалені ресурси

22.УкрМАРК: національний формат представлення бібліографічних даних [Електронний ресурс] : (проект) / Нац. б-ка України ім. І. В. Вернадського, Нац. парламент. б-ка України, Наук. б-ка ім. М. Максимовича Київ. нац. ун-ту ім.

Т. Шевченка. – Електрон. дан. (13 файлів). – 2002–2003. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/library/ukrmarc.html>. – Назва з домашньої сторінки Інтернету.

23.Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті *[Електронний ресурс]: (підсумки 10-ї Міжнар. конф. "Крим-2009")* / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник. – 2003. – № 4. – С. 43. - Режим доступу до журналу: <http://www.nbu.gov.ua/articles/2009/03klinko.htm>. - Назва з екрана.

Навчальне видання

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до виконання курсових робіт
(для студентів 6.030401 напряму «Правознавство»)

Укладачі:

Л.В.Котова
О.А.Мезеря
Г.А.Капліна
О.В.Скупінський
Г.В.Татаренко

Редактор
Техн.редактор
Оригінал-макет

Підписано до друку
Формат 60x84 1/16. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Друк офсетний. Усл.друк.ар. ____ Усл. кр.-от. . Навч.-вид.ар. ____
Тираж 100 екз. Вид. № _____. Замовлення № _____. Ціна договірна.

Видавництво Східноукраїнського національного університету
імені Володимира Даля
91034, м. Северодонецьк,
Просп. Центральний , 59а

Адреса редакції: 91034, м. Северодонецьк,
просп. Центральний , 59а
Телефон:

E-mail: nauka2000@bk.ru